

Savinjske

NOVICE

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE MOZIRJE •
GLIN NAZARJE IN ZKZ MOZIRJE

Leto 3

MAJ 1971

Št. 4

PROSLAVA 30. OBLETNICE OF

V počastitev 30. obletnice ustanovitve OF in vstaje slovenskega naroda in ob prazniku dela je bila 24. aprila v Mozirju osrednja slovesnost, ki so jo priredili občinska konf. SZDL, občinski odbor ZZB NOV in občinski sindikalni svet.

Na slavnostni prireditvi so sodelovali godba na pihala iz Šoštanja, moški pevski zbor iz Mozirja in recitatorji osnovne šole Mozirje. O po-

Predsednik DEBERŠEK Jože je pozdravil vse prisotne na sprejemu

menu ustanovitve Osvobodilne fronte in vstaje slovenskega naroda je govoril Jože DEBERŠEK, predsednik Skupščine občine Mozirje in poslanec republiškega zbora. Orisal je zgodovinsko obdobje zadnjih tride-

setih let, ki jim je dal pečat in usmeritev, polet in vedno nove spodbude zgodovinski sestanek predstavnikov najzavednejših Slovencev v Ljubljani, ko so le-ti osnovali Osvobodilno fronto.

Na slavnostni prireditvi so podelili tudi 7 srebrnih značk in Priznanje OF za leto 1971. Ta odličja so prejeli Občinska organizacija ZZB NOV za zasluge pri utrjevanju ljudske oblasti in razvijanju tradicij NOB. Priznanje pomeni hkrati priznanje vsem borcev in aktivistom NOV mozirske občine za zasluge med NOB in povojno delovanje pri utrjevanju političnega in samoupravnega sistema naše družbe.

Občinska gasilska zveza za zasluge pri razvoju in utrjevanju gasilstva v občini. Priznanje je hkrati priznanje slehernemu gasilcu in gasilskemu društvu v občini za njihovo uspešno prizadevanje pri razvoju gasilstva in reševanju premoženja in življenj.

Krajevna skupnost Mozirje za dosežene uspehe na področju krajevnih samouprave in pri razvoju kraja. Podeljeno odličje pomeni hkrati priznanje vsem prebivalcem krajevnih skupnosti, ki so na kakršen koli način pripomogli k doseženim uspehom zadnjih let.

Krajevna organizacija RK Luče za uspešno delo pri organiziranju in vodenju raznih človekoljubnih akcij v kraju. Krajevna org. RK Luče sodi med najdelavnejše v občini, zato je podeljeno Priznanje hkrati tudi priznanje in zahvala vsemu član-

SPEH Franc iz Krnice je sprejel pismeno priznanje

stvu za delo in sodelovanje v raznih humanih akcijah.

LUKAC Jože iz Prihove za dolgoletno aktivno družbeno-politično delo v občinskih in krajevnih organizacijah.

BRUNET Jože iz Ljubnega ob Savinji za dolgoletno aktivno družbeno-politično delo še posebej v organih krajevnih skupnosti.

RAKUN Jože iz Prihove za aktivno družbeno-politično delo še posebej v mladinski organizaciji.

Občinska organizacija ZZB NOV, pa je še posebej podelila pismena Priznanja 4 borcev iz leta 1941, 16 iz l. 1942 in 32 najzaslužnejšim partizanskim družinam, ki so podpirale NOB v Gornji Sav. dolini. Vsi so prejeli tudi spominska darila.

Po končani slovesnosti je priredil predsednik Skupščine občine Mozirje Jože DEBERŠEK za vse slavljence sprejem, ki se je odvijal v prijetnem razpoloženju in obujanju spominov iz NOB.

Rudi ZAGER

Predsednik občinske konference SZDL Mozirje — ČOP Hinko izroča srebrno značko in priznanje OF **KLEMENŠEK Roku**, predstavniku občinskega odbora ZZB NOV Mozirje

VELIK MOST ZA MALO

Dan pred prvim majem so imeli svoj praznik v Kokarjah. Ta dan so izročili prometu nov most, ki so ga izgradili v okviru krajevne skupnosti Nazarje in s pomočjo Gozdarstva in lesne industrije, prebivalci Kokarja. Predsednik občinske skupščine Jože DEBERŠEK je dejal, da si prebivalci Kokarja in vodstvo krajevne skupnosti zaslužijo za opravljeno delo vse priznanje.

O obsegu in pomenu te akcije, katere pobudnik so bili prebivalci Kokarij in nazarska krajevna skupnost, je za naše bralce povedal nekaj besed inž. URANK Jože, njen predsednik.

Urednik:

»Jože, kaj nam lahko poveš o pričetku vaše akcije za izgradnjo mostu in njenem poteku?«

Jože Urank:

»Z akcijo smo pričeli že jeseni 1969. Menili smo, da bomo lahko že

Urednik:

»Culi smo, da je vrednost vložene ga dela in materiala za most precej visoka. Kako ste financirali gradnjo?«

Jože Urank:

»Vrednost mostu je v tem trenutku veliko večja kot pa so bila vredna sredstva, ki so bila porabljena za izgradnjo. Računamo, da bo vseh stroškov, ko bomo poravnali vse obveznosti, za 15 starih milijonov. Sigurno je, da je sedanja vrednost mostu blizu trideset milijonov starih din. Občina nam je dala pet milijonov, prebivalci Kokarij so zbrali dva milijona, njihovo prostovoljno delo cenimo na približno tri milijone, vse seveda v starih dinarjih. Ostali del sredstev smo dali iz blagajne krajevne skupnosti na ta način, da smo se zavestno odrekli izvajanju določenih del na cestah in pri nekaterih drugih stvareh v ostalih krajih naše krajevne skupnosti. Omeniti moram tudi pomemben prispevek GLIN, ki nam je v času izgradnje mostu zelo pomagal.«

Urednik:

»S čim se vaša krajevna skupnost še ukvarja? Ali je pri delu v krajevni skupnosti precej problemov? Kaj

meniš kot predsednik o svojih občanah, kje so premalo aktivni?«

Jože Urank:

»Predsednik krajevne skupnosti sem že četrto leto. V dosedanem delu sem se srečal že s celo vrsto manjših oziroma večjih problemov. Večino smo jih še kar ugodno razrešili. Eden od večjih problemov in takšnih, ki se vseskozi pojavlja, je, kako urbanistično urediti Nazarje. Urbanistični program je sprejet, vendar ga je sedaj treba še realizirati, kako urediti kanalizacijo, razsvetljavo, modernizirati obstoječe cestno omrežje, itd. Skratka problemov je cela vrsta.

Razsežnost krajevne skupnosti ima posledice v delu. Vsi kraji, kot: Pusto polje, Lačja vas, Kokarje, Zavodice in Zlavor imajo vrsto svojih problemov, velikokrat enakih, ki bi jih morala razreševati ali vsaj nuditi pomoč pri odpravljanju krajevna skupnost. To pa je seveda iz več razlogov velikokrat nemogoče, največkrat zaradi finančnih razlogov. No, letos še računamo, da bi v Pustem polju naredili mostiček čez Dreto. Tudi nazarski most preko Drete bo potreben nadaljnjih vlaganj. Cesta na Dobrovlje se že dela. Torej bo nujno potrebno razširiti obstoječi most.

V teh letih, kar sem predsednik, smo precej naredili za red in čistočo v Nazarjah. Izpred blokov in stanovanj, ki so v družbeni lastnini, se v kantah za smeti le-te redno odvažajo na za to določeno smetišče. Odlok, ki ga je na zadnji seji sprejela občinska skupščina, nam bo prišel zelo prav. Le na osnovi njega bomo lahko odvoz smeti organizirali tudi izpred hiš zasebnikov. Menim, da postaja problem onesnaženja v naših večjih krajih zelo pereč. Vse preveč se meče

URANK Jože, predsednik Krajevne skupnosti Nazarje

v lanskem letu gotovi z vsemi deli. To nam ni uspelo, ker je ravno v lanskem letu vladalo na trgu precejšnje pomanjkanje gradbenega železa, cementa in jeklenih nosilcev. Most je terjal precej dela, to je povsem razumljivo, saj je dolg 32 m in 5 m širok. Poleg mostu je precej dela vložene v deset metrov dolg most čez strugo, ki pelje od nekdanje Govekove žage in v razširitev cestišča.

Reči moram, da je pri tej naši akciji prišla v celoti do izraza solidarnost prebivalcev Kokarij, ki so vsi prispevali denar, material, les in prostovoljno delo. Le tako smo lahko uspeli. Še posebej moram omeniti nekaj posameznikov, ki imajo pri izgradnji precej zaslug. To so: Bitenc Jože, ki je bil operativni vodja celotne akcije, Kopitar Milan, tajnik krajevne skupnosti in kmetje Matjaž, Prodnik, Blatnik itd., ki so tudi mnogo prispevali za uspešnost izgradnje.«

Ob otvoritvi mostu v Kokarjah se je zbralo precejšnje število prebivalcev Kokarja in tudi drugih občanov iz Krajevne skupnosti Nazarje in seveda tudi vseh tistih, ki so sodelovali pri izvajanju del

DENARJA

v naše bistre vode razne umazanije in odpadke, bojim se, da premalo skrbimo za naše naravne lepote. Morda to opažam nekoliko bolj kot drugi, ker sem dostikrat za vodo z ribiško palico v roki in ker sem prepričan, da je naše območje eno od

redkih v Sloveniji, ki še ima čiste vode.«

Urednik:

»Kaj želiš kot predsednik KS povedati našim bralcem?«

Z dograditvijo novega mostu v Kokarjah je rešen dolgoleten problem tega kraja

DELA ZA V PRIHODNJE NE MANJKA

KOPITAR Milan, tajnik krajevne skupnosti.

»Akcijska, ki je bila sedaj izvedena, je bila najbolj nujna. V prihodnje pa stoji pred nami še vrsta stvari: Asfaltiranje stranskih cest v Nazarjah bo sigurno terjalo velika finančna sredstva, prepričani smo, da bomo naleteli na pripravljenost ljudi. Gre za približno dva in pol kilometra asfaltnega traku. Dokončno

želimo urediti pokopališče in mrliško vežico. Skupščini občine namravamo predlagati, da sprejme odlok, po katerem bi se reguliralo vprašanje ležanja mrličev v stanovaljskih blokih. Pripravljamo načrt za gradnjo mostu v Žlabru, realizirali bi ga drugo leto. Skratka, dela je res dovolj.«

Dela jim res ne manjka!

UREDNIK

Jože Urank:

»Želim, da bi postali tudi prebivalci v Nazarjah tako enotni kot so ljudje v nekaterih manjših krajih. Bojim se, da se v Nazarjah ljudje zanašajo le vse preveč na to, da bo nekdo drugi uredil vse probleme Nazarj. Premalo je posluha za skupno razreševanje problemov. Želim, da bi v prihodnje bilo takšnega posluha več kot doslej.

Zdi se mi, da moramo vsi prispevati k lepšemu izgledu naših krajev. Lepe kulise v ozadju so premalo, tudi objekte v ospredju je potrebno lepo urediti. V Nazarjah moramo na to biti še posebej pozorni, saj je tu doma močna industrija. Želim, da bi letošnje praznovanje občinskega praznika, ki bo po vsej verjetnosti v Nazarjah, dočakali v še lepših Nazarjah.

BITENC Jože iz Kokarij, sicer pa delavec obrata stavbnega pohišstva GLIN Nazarje, je povedal, da so ljudje iz njegovega kraja pri tej akciji tako skupno nastopili, da ne ve, če je še kje takšen primer. »Ko smo pričeli z delom, ni bilo za nobeno stvar problema. Naleteli smo na izreden posluh pri ljudeh, ko smo pričeli pobirati prispevke. Želim se zahvaliti vsem, ki so v akciji sodelovali. Upam, da bomo tudi v prihodnjih akcijah tako uspešni.«

PROMET NA CESTAH

Republiški sekretar za notranje zadeve je v Uradnem listu SR Slovenije, št. 17 z dne 16. 5. 1968 izdal Odredbo o omejitvi prometa na cestah I. in II. reda v turistični sezoni v SR Sloveniji. Na območju mozirske občine zajema omenjena odredba cesto II. reda št. 340 Sentrupert—Mozirje—Ljubno—Logarska dolina.

Turistična sezona po tej odredbi traja od 30. aprila do 30. septembra in velja omejitev za tovorna motorna vozila in njihove priklopnike, katerih največja dovoljena teža presega 300 kg, za vprežna vozila, za delovne stroje in za motorna vozila,

na katerih se kandidati učijo za voznike.

Omejitev prometa za prej navedena vozila velja ob sobotah in dnevih pred državnimi prazniki od 12. do 22. ure ter ob nedeljah in državnih praznikih od 4. do 24. ure, za vprežna vozila in delovne stroje pa tudi vsak dan v času od prvega somraka do popolne zdanitve.

Za notranje zadeve pristojni občinski upravni organ lahko izjemo dovolji vožnjo s tovornim motornim vozilom tudi v času, ko je omejen promet takih vozil. Poudariti moramo, da le v izjemnih primerih.

Ker se približuje turistična sezona, hočemo s tem opozoriti delovne organizacije in občane, da upoštevajo določila navedene doredbe o omejitvi prometa. Delavci milice bodo v tem času nadzorovali spoštovanje odredbe in vse tiste, ki bodo v času prepovedi kršili odredbo, izločili iz prometa in izrekli kazni v smislu zakonskih določil.

Ker pričakujemo v letošnjem letu v turistični sezoni večji dotok turistov z motornimi vozili ob sobotah in nedeljah ter državnih praznikih, prosimo vse delovne organizacije in občane za dosledno spoštovanje te odredbe, ker bomo s tem doprinesli varnejšemu odvijanju prometa in prometne varnosti, v času ko je največ vozil na naših cestah.

Modrijančič T.

ZAVAROVANJE ŽIVINE V NAŠI DOLINI

Zavarovanje živine je še sorazmerno mlada panoga zavarovanja. Pravi razmah je doživelo šele po drugi svetovni vojni, ko je to zavarovanje prevzela zavarovalnica. Posebno pa še, ko so živinorejci začeli spoznavati koristnost in gospodarsko nujnost takega zavarovanja. Saj si gospodarskega napredka ne moremo zamisliti brez trdnega zavarovanja, brez katerega si v gospodarsko naprednejših državah sploh ne morejo zamišljati napredne, rentabilne in umne živinoreje.

Prav tako spoznanje živinorejcev v Gornji Savinjski dolini je vzpodbudilo pri njih nujno potrebo po zavarovanju svoje živine pri zavarovalnici. Tako zavarovanje, ki bi nudilo čimbolj široko jamstvo in zanesljivo garancijo za povrnitev nastale škode v primeru nesreče pri živini.

Zavarovalnica je imela posluh za potrebe živinorejcev, zato se je tudi z vso vnemo oprijela dela. V ta namen so bili organizirani sestanki z živinorejci po vaseh, kjer smo tolmačili zavarovalna pravila, cene, skratka celoten način in sistem dela med živinorejci — zavarovanci in zavarovalnico. Za boljše medsebojno sodelovanje in upravljanje zavarovanja so bile formirane posamezne zavarovalne skupnosti, na čelu katere je bil izvoljen odbor, ki je skrbel za pravičen potek zavarovanj. Vsako leto so bili tudi predloženi tehnični rezultati vplačanih premij in izplačanih odškodnin. S tem načinom je zavarovanje živine doseglo izreden obseg, saj je bilo zajeto v zavarovanje preko 80 % vse goveje živine. Zavarovalnica se je tudi aktivno vključevala v preventivno dejavnost, saj je dajala znatna finančna sredstva za nabavo zdravil, instrumentarija, prve pomoči itd. Skratka, to sodelovanje je potekalo zelo uspešno v obojestransko zadovoljstvo.

Po določenem času, ko so se začele spreminjati gospodarske in tržne razmere v živinoreji, spremembe v zavarovalstvu itd., je začelo zavarovanje zahajati v določeno kritično obdobje. Posledica te krize je bil močan osip zavarovane živine. Škode so začele presegati vplačano premijo, kar je imelo za posledico podražitev zavarovanja živine. Tako je bila prevelika obremenitev za nekatere živinorejce, ki so začeli opuščati to zavarovanje. K sreči ta kriza ni trajala predolgo. Zavarovalnica SAVA, PE Celje, je podvzela vse potrebne ukrepe, da bi se stanje v tem zavarovanju čimprej konsolidiralo. Mislimo, da smo pri tem dosegli že velike uspehe, saj smo uspeli znižati premijo za 35 % oziroma za eno tretjino, zasluge pri tem pa ima tudi veterinarska služba in kmetijska zadruga, ki so se aktivno vključile v sitem sodelovanja. Smatramo, da bomo s takšnim sistematskim delom, večjim zajetjem živine v zavarovanje, zlasti pa z neposrednim sodelovanjem živinorejcev — zav. dosegli še boljše uspehe in nadaljnje znižanje zavarovalne premije, tako, da bo interesantna in dostopna vsakemu živinorejcu.

Posebej še moremo poudariti, da zavarovalnica ne ustvarja rezerv v tej panogi zavarovanja, ampak išče samo izravnavo med premijami in škodami. Zato je zmotna trditev, da si zavarovalnica ustvarja rezerve pri zavarovanju živine.

Ustreden višek premij je pogoj za ustrezno znižanje zav. cene tj. premij.

Jasno je, da zavarovalnica mora imeti rezerve zavarovalnih premij, vendar teh rezerv ne zbira pri zavarovanju živine, ampak jih formira iz drugih panog (industrija, požar itd.). Iz teh rezerv lahko daje zavarovalnica posojila v določenih zneskih in za določeno obdobje. Zlasti pa v take namene, kjer se najbolj koristno obračajo. S tem namenom se je tudi naša zavarovalnica vključila v program obnove kmetij, zlasti živinoreje v moziški občini s sokreditiranjem, kar pa ima namen tudi v bodoče. Tako, da bodo imeli

tudi drugi zavarovanci možnost najeti takšen kredit.

Kakšne so in kako se določajo zavarovalne cene in kakšen je način pri obračunavanju odškodnin pri zavarovalnici?

Živinorejci, ki imajo zavarovano živino, načeloma vedo, kako se določajo zavarovalne cene, zavarovane vrednosti živine in kako se obračunava škoda pri živini. Vendar zaradi zniževanja premij navajamo nekaj praktičnih primerov, koliko stane zavarovanje v posameznih primerih.

1. Za živinorejca, ki zavaruje do 4 glave goveje živine, velja končna premija 3,90 % od zavarovane vrednosti živali.

2. Za živinorejce, ki zavarujejo 5—10 glav, velja premija 3,51 % od zavarovane vrednosti.

3. Za živinorejce, ki zavarujejo 11 glav ali več, velja premija 3,12 % od zavarovane vrednosti živine.

Navedene razlike obstojajo zaradi popustov, ki jih dobi zavarovanec, kateri zavaruje večje število glav, ne oziraje se na starost in vrednost živine.

Za primer, koliko stane zavarovanje povprečno po eni glavi zavarovane živine, navajamo naslednje primere, če zavarovane zavaruje:

1. 1 kravo za vrednost
2 gl. dorašč. živ.

250.000 SD = 250.000 SD
120.000 SD = 240.000 SD
490.000 SD

$490.000 \times 3,9 \% = 19.110 \text{ din} : 3 \text{ gl.} = 6.370 \text{ SD po glavi povprečno}$

2. 2 kravi po
3 gl. dorašč. živ.

250.000 SD = 500.000 SD
120.000 SD = 360.000 SD
860.000 SD

$860.000 \times 3,51 \% = 30.186 \text{ din} : 5 \text{ gl.} = 6.037 \text{ SD po glavi povprečno}$

3. 5 gl. telic, krav
7 gl. dorašč. živ.

250.000 SD = 1.250.000 SD
120.000 SD = 840.000 SD
2.090.000 SD

$2.090.000 \times 3,12 \% = 65.206 \text{ din} : 12 \text{ gl.} = 5.434 \text{ SD po glavi povprečno}$

Iz gornjih primerov je razvidno, da znaša povprečna premija za glavo 5—7.000 S-din, odvisno od višine zavarovane vrednosti živali, kar prav gotovo ni pretirano. Smatramo, da bi se te cene še lahko znižale ob določenih pogojih. Predvsem z večjim sodelovanjem živinorejcev — zavarovancev, kmetijske zadruge in veterinarske službe pri izvajanju tega zavarovanja. Posebej bi morali tako uspešno zavarovanje še razširiti in utrjevati, nikakor pa ne tako uspešno graditev iz kakršnih koli razlogov podirati. Saj vemo, da vsaka na novo začeta stvar zahteva ogromne začetne stroške.

Za spredaj navedeno premijo daje zavarovalnica popolno jamstvo ob nesreči pri zavarovani živini za primer pogina, zakola in celotne stroške veterinarskih intervencij. V izjemnem primeru je za zav. tudi že plačala preventivno cepljenje proti slinovki za vso zavarovano živino v moziški občini.

Žival se lahko zavaruje do višine

80 % od dejanske vrednosti. Predvsem pa je to važno zaradi tega, da oškodovanec prejme v primeru izkupička za prodane dele zaklane živali višjo vsoto od zavarovalne.

Primer: dejanska vrednost krave je 400.000 SD. Zavarovana je za 300.000 SD. Izkupiček znaša 200.000 starih dinarjev. V takem primeru zavarovanec prejme za prizadeto kravo 350.000 SD.

Iz navedenega je razvidno, da je jamstvo pri zavarovalnici široko in zelo popolno. Odškodnina pa zavarovancu zagotovljena. Prav v tem pa je velika prednost zavarovanja živine pri zavarovalnici.

Smatramo, da bo sleherni živinorejec, ki še nima živine zavarovane pri zavarovalnici računsko, predvsem pa gospodarsko pretehtal in zavaroval svojo živino pod zelo ugodnimi pogoji, katere mu nudi zavarovalnica.

**ZAVAROVALNICA «SAVA»
PE CELJE**

Premiranje plemenskih telic

Na pobudo Gospodarske zbornice SRS je bil sklenjen v letu 1970 družbeni dogovor: **SPORAZUM O OBLIKOVANJU CEN GOVEJE ŽIVINE IN GOVEJEGA MESA NA OBMOČJU SR SLOVENIJE**. Ta odgovor je bil podpisan z namenom, da se zagotovi skladnejši razvoj in stabilnejši pogoji poslovanja v proizvodnji, predelavi in trgovini z govedom in govejim mesom.

Podpisniki sporazuma so: kmetijske organizacije, klavnice, trgovska in gostinska podjetja, ki poslujejo na območju SR Slovenije poslovna združenja kmetijstva, trgovine in gostinstva samostojni obrtniki mesarske in gostinske stroke

Podpisniki sporazuma so ustanovili stabilizacijski sklad za živinorejo. Iz sklada pospešujejo govedorejo, obnovo črede s premiranjem plemenskih telic in vzpodbujajo pitanje goved s premiranjem pitancev.

Dohodki sklada so:

- prispevki podpisnikov, ki jih določa sporazum,
- sredstva SR Slovenije, namenjena za gospodarsko intervencijo, ki jih pristojni organ republike odvoji v te namene,
- druga sredstva

Na sestanku podpisnikov sporazuma marca tega leta pa je bil sporazum o oblikovanju cen goveje živine in govejega mesa na območju SR Slovenije razširjen na mleko in mlečne izdelke.

Izvršilni odbor podpisnikov sporazuma je na seji dne 11. 9. 1970 sprejel pravilnik za premiranje plemenskih telic. Za lažje delo ob premiranju objavljamo pravilnik, ki se glasi:

I. Splošna določila

1. Namen premiranja plemenskih telic je, da se spodbuja rejce (družbena gospodarstva in zasebne rejce) k zrejanju večjega števila telic za plemo, da bi hitreje izboljševali genetsko sposobnost krav v selekcijo prvesnic, da bi uspešneje testirali bike po mlečnosti hčera, kar bo doprineslo k hitrejšemu napredku celotne govedoreje.

2. Premije se izplačujejo rejcem plemenske živine za telice, breje 6 mesecev in več, ki so znanega porekla, hčere bikov za osemenjevanje ali hčere licenciranih bikov. Za vsako telico se izplača premija samo enkrat.

3. Do premij so upravičeni:

a) družbena gospodarstva, ki vodijo kontrolo proizvodnosti in rodovništvo svojih krav in se vključujejo v republiški program selekcije goveje živine.

b) Zasebni rejci, ki imajo krave v kontroli A.

c) Zasebni rejci, ki imajo krave v kontroli B, če njihove telice glede porekla po očetu, ocene zunanosti, zadovoljujejo rejski smeri pasme.

d) Za telice, uvožene iz inozemstva, premij ni!

4. Načrt zreje in premiranja telic za bodoče polletje napravi Kmetijski inštitut Slovenije v sodelovanju s področnimi zavodi, in sicer do 15. oktobra ter do 15. aprila. Načrt služi za ocenitev števila telic, predvidenih za premiranje in predvideno porabo denarja za ta namen v naslednjem polletju.

5. Premije izplačuje sklad na osnovi dokumentacije, ki jo predloži področni kmetijski ali živinorejsko-veterinarski zavod. Za vsako družbeno gospodarstvo predloži seznam telic za premiranje. Za vsako gospodarsko organizacijo, ki vodi kooperacijo v živinoreji, pa predloži seznam rejcev z glavnimi podatki o telicah (številka, datum rojstva, oče, datum obrejitve).

Družbenim gospodarstvom plačuje sklad premijo direktno, zasebnim rejcem pa preko gospodarskih organizacij, nosilcev kooperacije, ki izplačuje rejcem denar najkasneje v roku 14 dni potem, ko ga prejmejo od sklada, v čistem znesku 400.— din.

6. Da bo premiranje plemenskih telic zasebnim rejcem rodilo čim večji pospeševalni učinek, naj bo ocenjevanje plemenskih telic za premiranje opravljeno javno, na dogonskih mestih v vaseh. Ocenjevanje vodi strokovnjak zavoda skupno s strokovnjakom gospodarske organizacije in z zastopnikom rejcev. Odločitve o cenah in o zavrnitvi telice za premiranje obrazloži strokovnjak javno prisotnim rejcem in jim pojasni navodila o krmljenju ter o selekciji telic in prvesnic.

II. Kakovost telic v čredah

družbenih gospodarstev

1. Družbenim gospodarstvom se lahko izplača premija za telice lisaste, rjave in črno-bele pasme.

Za premiranje so lahko odbrane tudi križanke drugega in nadaljnjih rodov s črno belo pasmo, če je namen križanja oblikovati čredo črno-bele živine.

2. Telice morajo biti znanega porekla po očetu in materi ter morajo biti pravilno tetovirane v skladu s pravili rodovništva.

3. Telice morajo biti normalno odrasle in obrejene toliko mlade, da bodo otelile praviloma pred 30. mesecem starosti.

4. Družbena gospodarstva se s sprejetjem premije za breje plemenske telice obvežejo, da bodo telice strokovno pripravljala na oteletve in jih zadovoljivo krmila za mlečnost v začetku laktacije.

5. Prodajo vsake telice, za katero je izplačana premija, so družbena gospodarstva dolžna prijaviti zavodu, da evidentira spremembo ter oskrbi kontrolo telice v novem hlevu.

III. Kakovost telic, ki bodo

premirane zasebnim rejcem

1. Zasebnim rejcem se izplačuje premija za breje telice lisaste in rjave pasme.

Telice cikaste pasme znanega porekla se lahko premira samo na Tolminkem in Cerkljanskem ter v Bohinju.

Premije se lahko izplača tudi za telice križanke z lisasto ali rjavo pasmo, ki so produkt načrtnega križanja.

Telice, ki so načrtne križanke ali križanke s črno belo pasmo, se ne premira zasebnim rejcem.

2. Za premiranje se odbira telice iz rodovniških rej, ki so vključene v kontrolo A.

Telice morajo biti pravilno tetovirane v skladu s pravili rodovniške službe. Za telico mora biti znano poreklo.

3. Za premiranje naj se odbira tudi telice iz hlevov, ki so v kontroli B.

Telice morajo biti označene s trajno številko. Rejci morajo predložiti dokaze, da so hčere bikov za osemenjevanje ali hčere licenciranih bikov in krav iz kontrole B.

4. Za telice iz kontrole A in kontrole B morajo rejci predložiti dokaz, da so osemenjene ali pripuščene k licenciranemu biku.

5. S podpisom, da je prejel premijo, se rejec obveže:

— da bo telice v zadnji dobi brejosti in v začetku laktacije krmil po strokovnih navodilih,

— da bo takoj po oteletvi prijavil telico za kontrolo mlečnosti,

— če bi prodal premirano telico, je dolžan kupcu povedati, da je telica premirana in je dolžan o prodaji obvestiti pristojni zavod,

— da bo predložil veterinarsko potrdilo, če je moral telico odprodati zaradi bolezni ali poškodbe.

OBČINSKI ODBOR ZZB NOV MOZIRJE

obvešča

vse borce NOV, da zaradi odpovedi pogodbe Skupščine občine Rovinj letos ne bo letovanja v Rovinju.

VEČ SREDSTEV ZA KULTURO

V Mozirju je bil 24. aprila občni zbor občinskega sveta zveze kulturno prosvetnih organizacij. Iz poročil in razprave lahko povzamemo, da je bilo za dosednji razvoj kulture v naši dolini precej storjenega, v prihodnosti pa se obetajo še lepši rezultati.

V pretekli mandatni dobi je občinski svet razvil precej pestro kulturno aktivnost. Ukvarjal se je s knjižnicami, delom prosvetnih društev, urejevanjem dvoran, organizacijo obiskov gledališča v Celju, godbo na pihala, pevskimi zbori, dramsko sekcijo, kinosekcijo itd. Vsa področja so bila na občnem zboru deležna temeljite obravnave.

NA VSAKEGA PREBIVALCA ENA KNJIGA

V naši občini je kar precej knjižnic, ki pa jih vse po vrsti tarejo problemi finančnega značaja in neprimerni prostori. Eden izmed sklepov občnega zbora je bil, da je potrebno čimprej ustanoviti matično centralno knjižnico, normativ za to knjižnico je, da mora imeti vsaj 10.000 knjig. Tekoči letni nakup za matično knjižnico naj bi letno znašal 1000 knjig. Knjižnica naj bi dosegla takšno število knjig, da bi na vsakega prebivalca prišla vsaj ena.

INVESTICIJE V DVORANE

Z urejevanjem dvoran se je pričelo že v preteklem letu. Vse dvorane v občini, razen tistih, ki so v upravljanju kinosekcij, so precej opuščene. Precej je problemov s strehami, elektriko, opremo, beljenjem itd. Ponekod tudi ni urejeno lastništvo. V preteklem letu so že bila opravljena nekatera dela pri obnovi dvoran, in sicer v Novi Stifiti, na Ljubnem, na Rečici, v Mozirju in Gornjem gradu. S takšnimi adaptacijami bo potrebno tudi v bodoče nadaljevati, še zlasti pa je nujno, da se sporazumno uredi vprašanje lastništva dvoran.

KULTURNI DINAR

Godba na pihala je bila dolgoletna želja Gornjesavinčanov. Sedaj že nekaj let deluje godba na pihala v Rečici ob Savinji. V zvezi z nadaljnjim obstojem te godbe se postavlja nekaj perečih vprašanj. Kako rešiti vprašanje dirigenta godbe, od njegovega dela je odvisna nadaljnja širitev godbe. Nabava dodatnih instrumentov, uniform itd. Sprejet je bil sklep, da se gre skupno z občinskim sindikalnim svetom Mozirje v akcijo za kulturni dinar. Udeleženci občnega zbora so bili prepričani, da

bi bili vsi zaposleni v naši občini pripravljeni dati od svojih mesečnih osebnih dohodkov po en dinar, ki se bi zbiral v te namene.

BOGATA DEJAVNOST PEVSKIH ZBOROV

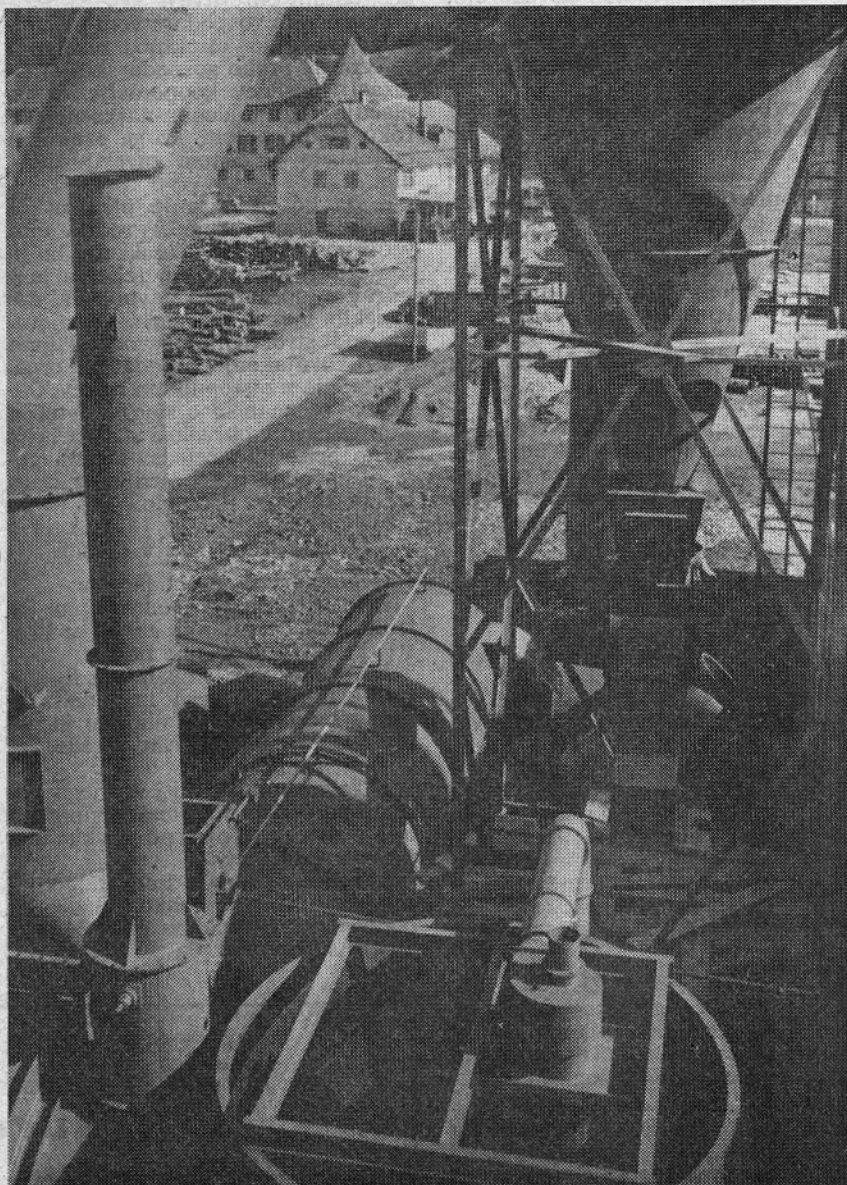
Pri nas prepeva 20 odraslih in mladinskih pevskih zborov. Vsako leto se organizira revija pevskih zborov. Pri odraslih se na teh revijah zbere po 150 pevcev, mladine pa je še več, zbere se jih tudi po 450. Namen teh prireditev je, da se v naših srcih zbuja smisel za lepo domačo pesem. Gornja Savinjska dolina je že od

nekdaj slovela po dobrih pevcih. Dosedanja dejavnost na tem področju je bila zelo bogata, zato ni slučajno, da sta občinsko nagrado v letu 1969 prejela pevski zbor PD »ROVTAR« iz Šmihela in njegov pevovodja in predsednik glasbene sekcije Občinske zveze ACMAN Anton.

Precej besed je bilo namenjenih ostali dejavnosti — obiskovanju gledališča v Celju, delu dramske sekcije in kinosekcije.

Na kraju občnega zbora so udeleženci občnega zbora sprejeli sklep, da njihova organizacija prevzame naloge kulturne skupnosti, ki pred njihovo delo v prihodnje zastavlja še več nalog kot dosedaj. Za novega predsednika je bil izvoljen prof. KUHAR Rudi, za sekretarja pa ŠIRKO Peter.

Herček H.

Pogled na del tovarne ivernih plošč v Nazarjah iz nekoliko drugačne perspektive. Na sliki je del tovarne, kjer se bo pripravljala surovina za iverne plošče

RAZPIS ŠTIPENDIJ SKLADA ZA FINANCIRANJE ŠOLANJA OBČINE MOZIRJE
BO OBJAVLJEN V NASLEDNJI ŠTEVILKI SAVINJSKIH NOVIC

SO Mozirje

Moji spomini na partizansko Solčavo

(Nadaljevanje)

Zeleli smo si, da bi bili borci kot prej. Toda večina je prevladala. Težje je bilo izbirati komisarje; zakaj vsi skupaj smo bili slabo poučeni o teoretičnih vprašanjih, o vlogi partije, o revoluciji in o vseh drugih rečeh. Učili smo se. Tako smo imeli prvo politično uro pri Majdaču v Solčavi. Vodil jo je Vasilič (Sodja z Gorij), mučil in mučil se je, pa nam ni mogel razložiti ničesar takega, kar že sami nismo vedeli. Tako nas je učilo življenje. Partizanstvo je bilo torej pomembna kovačnica novih kadrov, ljudi, ki so vodili revolucijo. Tudi po osvoboditvi je veljalo načelo: partizan si bil, skrbi za svoje znanje in dobro poznavanje problematike. To, za našo afirmacijo tako pomembno revolucionarno obdobje, je terjalo predane kadre, ki so bili pripravljeni žrtvovati vse, celo svoja življenja.

Naše bivanje v Solčavi, če odštejem akcije, ki smo jih izvajali na drugih območjih, je trajalo celo leto 1944.; to je bilo naše svobodno ozemlje, to je bila v resnici partizanska republika. Vedno smo bili na poti med Solčavo in Koroško. Na teh poteh smo se srečevali z znanci in prijatelji, posebno z Icmanskimi, Havdejevimi, Knezovimi, Johanovimi, Majdačevimi, Plestenjakovimi iz Robanovega kota in Logarske doline ter Solčave. Najbolj se spominjam dneva, ko sem po zdravljenju srečal nove tovariše, prijatelje in znance. Bilo je to na velikonočni ponedeljek 1944. Komandant Zmago nam je nekega dne ukazal, naj se pripravimo za posebno nalogo. Nihče ni vedel, za kakšno nalogo gre. Bili smo v Robanovem kotu. Ukaz je pač ukaz! Ko smo, kakor iz škaflice vzeti (kolikor so pač razmere dovoljevale) čakali, nam je komandant Zmago dejal, da bo prišel iz Luč po nas kamion in da se bomo z njim odpeljali v Logarsko dolino v hotel Plesnik na svečano kosilo. Kaj takega si še misliti nismo upali, še sanjati ne, pa če pravi komandant, bo že res. Okrog pol dneva je pribrenčal avto iz Luč. Odpeljali smo se v Solčavo. Tu so nas sprejeli aktivisti OF in nas postregli tako, kot se danes streže gostu v najboljših hotelih. To je bilo res nekaj posebnega! Za nas borce je bilo to pomembno življenjsko doživetje. Po kosilu je bil miting in veselje. Na mitingu smo dali obljubo narodno-osvobodilnemu boju in enoti VDV. Ko se je dan pričel nagibati v večer, smo se odpeljali proti Solčavi v Robanov kot in tam prenočili.

Solčava je bila vedno svobodna. Tu ni bilo izdajalcev. Vse je delalo za partizane in živelo z njimi. Junija 1944 smo šli v novo kacijo. Morali smo zrušiti most pri Igli. Namen te akcije je bil, preprečiti prihod Nemcev v Solčavo. Dobro smo bili oboroženi. V tem času so nam

zavezniki pošiljali orožje za potrebe koroških enot. Ko je bil most že miniran in povelje za vžig že dano, se izza ovinka prikaže voznik, ki je pripeljal proti Solčavi. Prekinili smo za trenutek akcijo in vozniku omogočili prehod preko mosta. Nihče drug ni bil kot Plesnikov oče. Na hitro nam je povedal, da se v Lučah zbira jo nemške enote. Njegovo pripovedovanje nas je še bolj prepričalo, da moramo zaradi varnosti Solčave most razrušiti.

V Matkovem kotu smo se učili osnovnih vojaških veščin; ravnanje z novim orožjem, eksplozivom in se urili v streljanju.

Piše: MARTIN KOŠIR

Dobro se spominjam, da sem bil nekoč določen, naj poiščem dve izgubljeni padali. V odredu so bili takrat predstavniki zaveznikov. Nanje smo gledali z nezaupanjem, zakaj čutili smo, da si ustvarjajo nek poseben položaj. V tistih padalih so imeli cigarete, čokolado, obleko in mislim, da tudi ročno radijsko oddajno postajo. Zmago mi je naročil, naj padal ne najdem, naj enega od teh padal pustim v varnem skrivališču. Bil sem vodja patrulje in po končani akciji sem Zmagu poročal, da enega padala nismo našli. Zmago je odgovoril: »Če ga niste našli, ga pač ni!« Tako je bila zadeva končana. Zavezniki pa so še naprej vztrajali, češ da so dobili sporočilo, da je padala možno najti tako kot vsa ostala. Ponovno sem dobil nalogo, naj poiščem padalo. Spet smo se vrnili v ugotovitvijo, da jih ni. Še slutil nisem, da se zadeva vse bolj mota. Popoldne me je poklical takratni komisar grupe odredov za Koroško Mitja Ribičič-Ciril. Vprašal me je, kje je padalo. Nisem vedel, kaj naj storim. Naj povem? Za Cirilovim hrbtom je stal zmago in mi žugal, češ, ne smeš povedati, pa čeprav te sprašuje sam komisar grupe odredov. Nisem povedal. Ciril mi je ponovno naložil: »Poišči in prinesi padalo!« Slutil je, da mu borci VDV nekaj skrivajo in da si tako hočemo prilastiti nekaj, kar nam ne sodi. Kaj sem hotel. Klonil je tudi Zmago. Padalo smo proti večeru »našli« in ga izročili štabu grupe odredov.

Po nekaj dneh — takrat smo bili zopet v Matkovem kotu — smo zvedeli, da prihaja v Solčavo kolona Nemcev. Umaknili smo se ter se dogovorili, da bomo v Solčavi v neposredni bližini krojača Johana pripravili zasedo in napadli Nemce. Vodstvo bataljona pa je sodilo, da mesto ni najbolj primerno. Zato smo se odločili, da gremo v Robanov kot ter poskušamo izvedeti, kakšno nalogo imajo Nemci. Obveščevalci so nam povedali, da Nemci hodijo od

hiše do hiše, preiskujejo in pretepajo ljudi ter otroke. V štabu bataljona so odločili, da je Nemce treba kaznovati. Počakali smo jih v Kačjaku med Bevškom in Iglo. To je bilo menda okoli 21. junija 1944. Na dobro maskiranih položajih smo jih čakali dan in noč in šele drugi dan popoldne je prišlo do borbe. Deževalo je. Bili smo že kar nekam utrujeni od čakanja, ko smo okrog 10. ure dobili kurirsko obvestilo, da Nemci zapuščajo Solčavo.

Zasedo smo dobro pripravili pa tudi oboroženi smo bili odlično. Napetost je v pričakovanju rastla. Končno smo le zagledali Nemce, kako gredo v koloni proti naši zasedi. Napad! Bilo je tako bliskovito, da se sploh niso upirali. Zaseda je bila popolno presenečenje. Za umik ni bilo časa. Vsakdo se je reševal kot se je vedel in znal. Tiste, ki so pritisnili proti Solčavi, je kosila naša strojnica, kdor se je umikal v Savinjo, je ostal v narasli reki. Proti Lučam je kosila druga partizanska strojnica. Od 108 policistov, žandarjev in vermanov je na mostu ostalo 17 mrtvih in približno 38 ranjenih. Zaplenili smo mnogo materiala. Hitro smo se spustili na cesto, pobrali orožje in se začeli umikati. V trenutku, ko smo pobirali orožje, je padel en sam strel. Nihče ni vedel od kod. In ravno mene so zadeli, in to v levo roko. Aleksandra Miklavčiča-Avgusta pa v nogo. Nemci, ki so bili na čelu kolone, so zavili na desno in želeli naši zasedi za hrbet. Pravčasno smo se umaknili iz nevarnega obroča. Solčava nas je pozdravila! Ljudje so bili našega obračuna veseli.

Bataljon je nato odšel na Koroško, novim nalogam nasproti, midva z Aleksandrom pa na zdravljenje v bolnico Koroškega odreda. Še preden sva prišla v bolnico, sva bila nekaj časa pri Icmanu. Tu so naju lepo sprejeli. Kot člana družine sva bila. Za naše ranjence iz Solčave je skrbela tudi mladinska organizacija. Spominjam se Plesnikove Jerce, Havdejevih, Knezovih in drugih. Z Aleksandrom sva se kasneje presešla h kmetu Oprešniku nad Solčavo in nato spet k Havdejevim. Za najino zdravje je skrbel dr. Krn, bolničar Darko in intendant Rog. Pri Oprešnikovih sva ostala nekaj dni. Zaradi bližine vasi sva imela mnogo obiskov. Lepo poletje in skrbni ljudje so nama lajšali bolečine in krajšali čas. Ko sva se preselila k Havdejevim, je bilo že boljše. Bila sva v neposredni bližini bolnice Koroškega odreda v Robanovem kotu. Spominjam se, da smo nekoč sedeli pred hišo pri Havdejevih. Obiskala nas je Johanova Reza. Pripovedovala je o nekem partizanu, ki je menda pripadal k 14. diviziji in se je nekoč pred časom oglasil pri njih. (Nadaljevanje v naslednji številki)

Nič jih ne more presenetiti

V dneh med prvomajskimi prazniki so se v Gornji Savinjski dolini zbrali taborniki. Bilo jih je blizu tisoč. Prišli so na pomoč gornjesavinjskemu prebivalstvu. Prišli so, da bi pomagali, da bi s svojo sposobnostjo organiziranja in ukrepanja nudili pomoč, če bi prišlo do eventuelne katastrofe ali kaj podobnega.

V dolino so prišli že na večer 1. maja. Na partizanskih marših so prehodili del poti, po katerih so se v času NOB pomikale slavne partizanske enote. Tudi oni so nosili ime na teh slavnih partizanskih enot. Prišli so iz smeri Kamnika preko Črničevca, Podvolovljeka, Smrekovca in iz Letuša. V treh dneh, kolikor so bili v dolini, so obiskali precej kmetij, povsod so bili lepo sprejeti. Njihovi obiski so bili namenjeni predvsem hišam, v katerih se je v Gornji Savinjski dolini v času NOB kovala nova ljudska oblast. Občinskemu odboru ZZB NOV Mozirje so predali spominske plošče, ki jih bodo v prihodnjih dneh vzdicali na te hiše.

Tabornike je pri njihovi akciji precej oviralo slabo vreme, vse tri dni, kolikor so bili v Lučah, Gornjem

gradu, Ljubnem, Kokarjah in ostalih krajih jih je močil dež. Njihova vztrajnost pa je premagala tudi to oviro. Čeprav so bili precej premočeni, jim ni upadla dobra volja. Na zaključni prireditvi se je poleg tabornikov zbralo tudi precej domačinov — Mozirjanov. Z bogatim kulturnim programom so nastopili otroci iz osemletne šole v Lučah ob Saviniji, prireditev je bila v Mozirju na nogometnem igrišču.

Poleg članov pripravljalnega odbora so se zaključne slovesnosti udeležili Bobanec Robert in Gačnik Dušan, člana Republiške konference ZMS, Klotjčnik Franjo, podpredsednik Zveze tabornikov Slovenije in predstavniki občinske skupščine in družbeno političnih organizacij iz moziške občine. Zbranim je spregovoril Venek Anton, sekretar občinske konference ZKS Mozirje.

Poleg članov pripravljalnega odbora so se zaključne slovesnosti udeležili Bobanec Robert in Gačnik Dušan, člana Republiške konference ZMS, Klotjčnik Franjo, podpredsednik Zveze tabornikov Slovenije in predstavniki občinske skupščine in družbeno političnih organizacij iz moziške občine. Zbranim je spregovoril Venek Anton, sekretar občinske konference ZKS Mozirje.

DEŽURNA VETERINARSKA SLUŽBA

Od 22. 5. do 14. ure
od 24. 5. do 7. ure — MERMAL Jože, dipl. vet. Ljubno ob Savinji
Od 29. 5. do 14. ure
do 31. 5. do 7. ure — RESNIK Tone, dipl. vet. Mozirje
Od 5. 6. do 14. ure
do 7. 6. do 7. ure — RESNIK Tone, dipl. vet. Mozirje
Od 12. 6. do 14. ure
do 14. 6. do 7. ure — LUKAN Drago, dipl. vet. Gornji grad
Od 19. 6. do 14. ure
do 21. 6. do 7. ure — MERMAL Jože, dipl. vet. Ljubno ob Savinji

SLUŽBA STALNE PRIPRAVLJENOSTI

Od 17. 5. do 7. ure
do 24. 5. do 7. ure — Dr. Ivan BUT, Mozirje
Od 24. 5. do 7. ure
do 31. 5. do 7. ure — Dr. Ivan BUT, Mozirje
Od 31. 5. do 7. ure
do 7. 6. do 7. ure — Dr. Franc URLEP, Gornji grad
Od 7. 6. do 7. ure
do 14. 6. do 7. ure — Dr. Franc ŠIRKO, Mozirje
Od 14. 6. do 7. ure
do 21. 6. do 7. ure — Dr. Franc KOCUTAR, Ljubno ob Savinji

»IZLETNIK« CELJE TURISTIČNI CENTER »GOLTE«

PRIREJA

Vsako soboto ples v Žekovcu pri spodnji postaji žičnice. V primeru slabega ali hladnega vremena je ples v hotelu na Golteh.

Ob sobotah od 17. ure dalje je cena povratni vozovnici za gondolsko žičnico za 4 dinarje cenejša. V obe strani stane samo 8 dinarjev.

OBIŠČITE NAS!

DOM NA MENINI ODPRT

Gornjegrajsko planinsko društvo je dobilo oskrbnika za svoj dom na Menini.

Od 15. maja do 1. junija bo dom odprt ob sobotah in nedeljah.

Od 1. junija do konca sezone bo oskrbovan vsak dan.

V sobah je 20 postelj, 30 skupnih ležišč.

Pristopi: iz Gornjega grada po markirani poti 3 ure.

Iz Bočne: 14 km gozdne kamionske ceste, nato peš 30 minut.

Iz Tuhinjske doline: 1 km pred Kozjakom odcep nato 14 km kamionske ceste, nato 40 minut.

Cesta od Bibe do doma je že zorana. V sezoni bo posuta.

NOVO: V jedilnici, kuhinji in niši je plinska razsvetljava. Prostorni pašniki so primerni za piknike!

Vabimo miru željne posameznike in majhne skupine!

PD Gornji grad

Pa še to:

Pravijo, da ne samo obleka, ampak tudi knjiga dela človeka. Ali se tega res vsi zavedamo? Od enajstih knjižnic, kolikor jih imamo v občini, jih velika večina razpolaga le z majhnim številom knjig, od 400 do 700, toliko štejejo poprečno založene privatne zbirke knjig. Kako dolgo bomo še čakali na centralno knjižnico, ki naj bi zapolnila to vrzel?

»Savinjske novice« izhajajo mesečno — izdaja SO Mozirje, GLIN Nazarje in ZKZ Mozirje — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Hubert HERCEK — Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon Mozirje 12 in 30 — Ziro račun pri SDK eksp. Mozirje št. 5076-637-56 — Savinjske novice glasilo SO Mozirje — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do petindvajsetega v mesecu — Tisk in kličjeji CETIS Celje